

Безверхий Костянтин,
*канд. екон. наук., доцент,
доцент кафедри фінансового аналізу
та аудиту,
Державний торговельно-економічний
університет,
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЕМПІРИЧНИЙ ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ

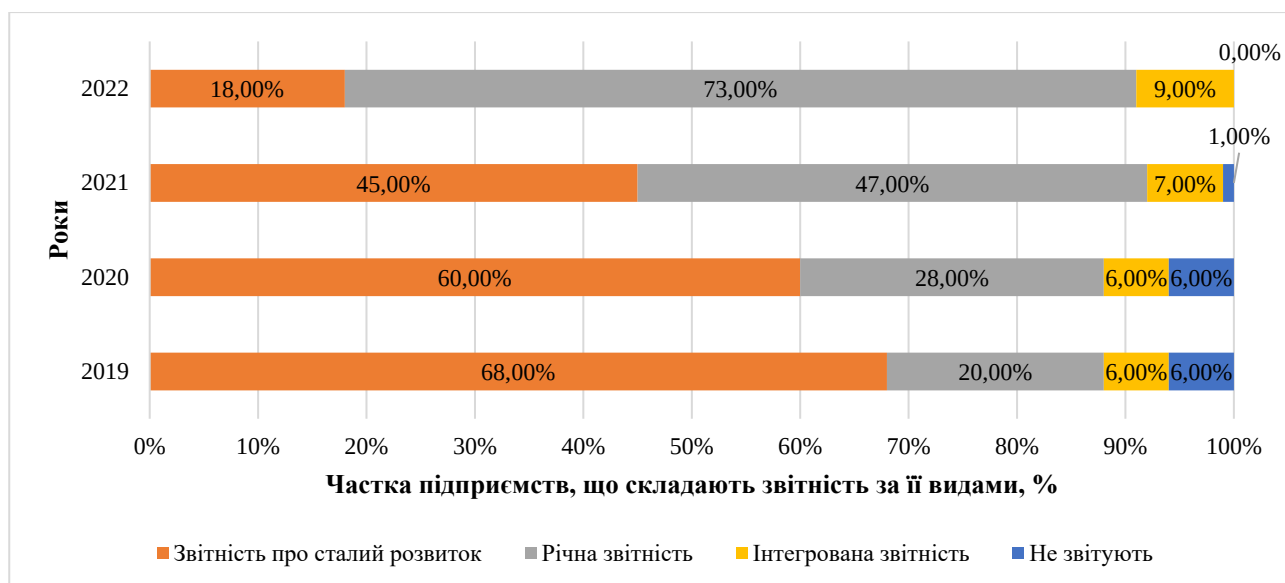
Аудит звітності про сталий розвиток корпоративних підприємств в Німеччині відбувається в контексті високого рівня уваги до екологічних, соціальних та економічних аспектів сталого розвитку в цій країні. Водночас, аудит звітності про сталий розвиток в Німеччині спрямований на забезпечення транспарентності та відповідальності корпоративних підприємств перед суспільством та допомагає сприяти сталому розвитку країни. Ця країна славиться своєю довгою історією впровадження та підтримки ініціатив, спрямованих на захист довкілля, підтримку соціально вразливих груп та розвиток справедливого економічного підходу.

Аудит звітності про сталий розвиток в Німеччині дійсно спрямований на забезпечення транспарентності та відповідальності корпоративних підприємств перед суспільством. Шляхом перевірки та оцінки їхньої звітності відносно сталого розвитку, аудитори допомагають забезпечити, що компанії діють етично, відповідально та з урахуванням потреб сьогодення та майбутніх поколінь.

Такий підхід до аудиту звітності про сталий розвиток корпоративних підприємств не лише сприяє розкриттю інформації та впровадженню кращих практик серед бізнес-структур, а й сприяє загальному сталому розвитку країни. Він допомагає створити сприятливі умови для інвестицій, розвитку нових технологій та інновацій, а також підтримує збалансований економічний та соціальний прогрес.

В наших попередніх дослідженнях [1] було розглянуто питання аудиту інтегрованої звітності корпоративних підприємств та особливості аудиту звітності про сталий розвиток в Бразилії [2].

Насамперед, пропонується розглянути частку корпоративних підприємств Німеччини, компанії якої розкивають інформацію про сталий розвиток у різних видах звітності (рис. 1).

**Рисунок 1 – Види звітності, які складають
корпоративні підприємства Німеччини**

Джерело: створено автором на основі [3].

Досліджуючи види звітності корпоративних підприємств Німеччини (рис. 1), можемо зробити висновок, що у 2019 році відсоток корпоративних підприємств Німеччини, які звітували про сталий розвиток, становив 68,00 %, річний звіт – 20,00 %, інтегрований звіт – 6,00 %, а ті, що не звітували – 6,00%. Разом з тим, у 2020 році частка корпоративних підприємств Німеччини, що складали звітність про сталий розвиток становила вже 60,00 %, річну – 28,00 %, інтегровану – 6,00 %, не звітують – 6,00 % відповідно. Водночас, у 2021 р. частка корпоративних підприємств Німеччини, що складали звітність про сталий розвиток становила 45,00 %, річну – 47,00 %, інтегровану – 7,00 %, не звітують – 1,00 %. У 2022 р. частка корпоративних підприємств Німеччини, що складали звітність про сталий розвиток становила вже 18,00 %, річну – 73,00 %, інтегровану – 9,00 %, не звітують – 0,00 %, що в свою чергу свідчить про зміщення акценту зі звітності сталого розвитку до річної звітності. Це може вказувати на те, що більшість корпоративних підприємств вважає річну звітність більш зручним та ефективним інструментом для відображення їхньої діяльності та досягнень. Також можливо, що деякі корпоративні підприємства переходять до інтегрованих звітів, що об'єднують інформацію про фінансову діяльність та сталий розвиток, що може пояснювати зростання їх відсотку.

Також, необхідно згадати стандарти звітності щодо аудиту, зокрема звітності про сталий розвиток, які використовуються аудиторськими компаніями Німеччини для підтвердження її достовірності та надійності (рис. 2).

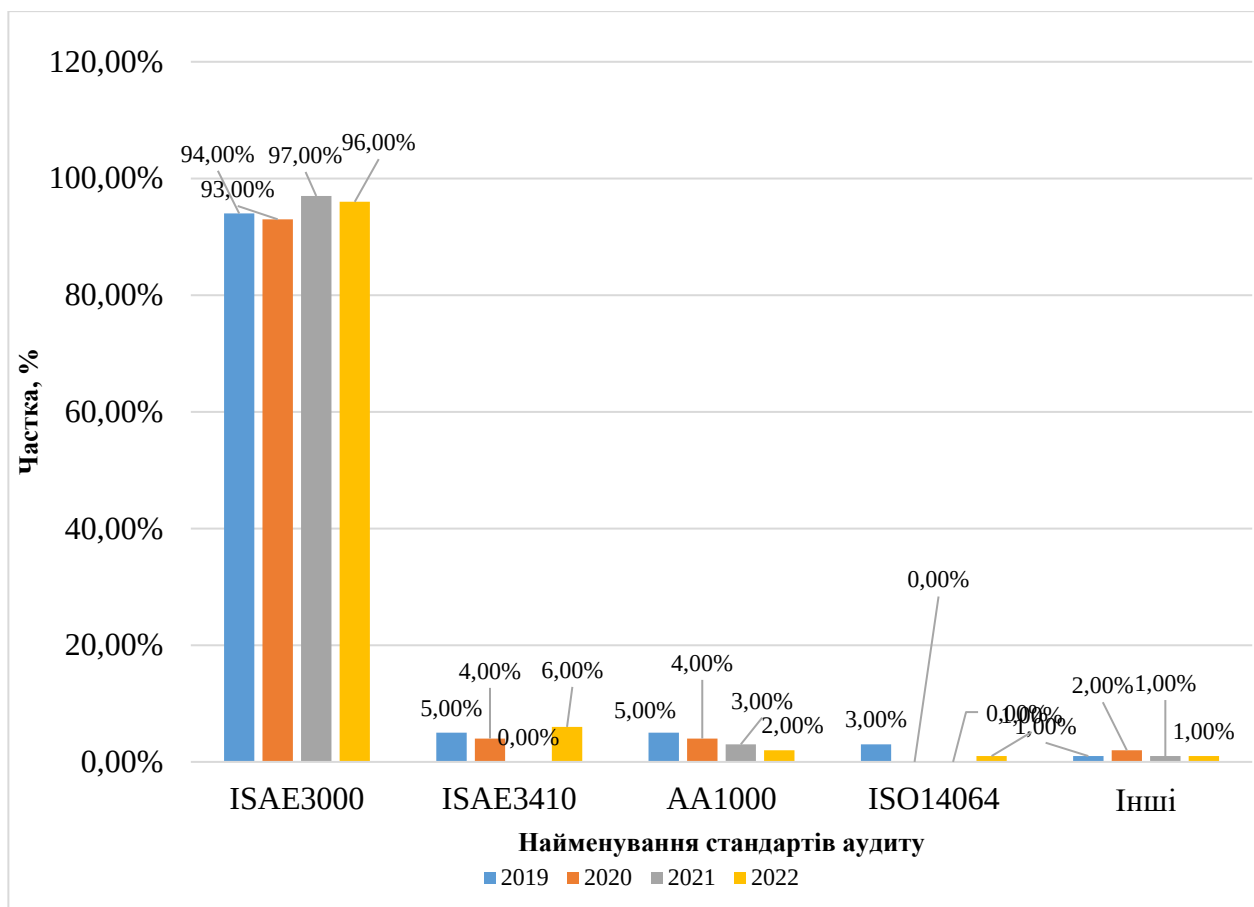

Рисунок 2 – Стандарти аудиту звітності про сталий розвиток, що використовується аудиторськими фірмами Німеччини
Джерело: створено автором на основі [3].

Переглядаючи (рис. 2) стандарти звітності про сталий розвиток, які використовують аудитори Німеччини, важливо відзначити, що відсоток застосування стандарту ISAE 3000 «Цілі впевненості, які не є аудитом або оглядом історичної фінансової інформації» [4] зріс на 2,00 % у 2022 році порівняно з 2019 р. або з 94,00 % до 96,00 %. Однак, використання стандарту ISAE 3410 «Завдання з надання впевненості щодо звітів з парникових газів» [4] зросло на 1,00 % у 2022 році порівняно з 2019 роком, або з 5,00 % до 6,00 %. Водночас, використання стандарту AA1000 [5] аудиторськими фірмами Німеччини зменшилось з 5,00 % у 2019 році до 2,00 % у 2022 році, тобто на 3,00 %. Це може свідчити про втрату інтересу до підходів, що базуються на соціальній відповідальності бізнесу. У той же час застосування стандарту ISO 14064 «Парникові гази» [6] зменшилось

на 2,00 %, з 3,00 % у 2019 . Це може відображати зменшену увагу до стандартів, пов'язаних із скороченням викидів парникових газів та стійкістю екологічної звітності. Щодо використання інших стандартів для аудиту звітності про сталий розвиток, то їх частка у 2019 р. та у 2022 р. склала по 1,00 % відповідно, тобто, зміни не спостерігалися.

У цілому, вищенаведені дані вказують на змінність у підходах до аудиту звітності про сталий розвиток корпоративних підприємств в Німеччині, відображаючи змінні тенденції в сфері соціальної відповідальності та управління сталим розвитком.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безверхий К. В., Гнилицька Л. В. Аудит інтегрованої звітності корпоративних підприємств. *Фінанси України*. 2022. № 9. С. 98–114. DOI : <https://doi.org/10.33763/finukr2022.09.098>

2. Безверхий К. Звітність про сталий розвиток: особливості аудиту в Бразилії. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Полтава, 28–29 березня 2024 р. Полтава, 2024. С. 18–20.

3. The state of play: sustainability disclosure & assurance 2019-2022, Trends & Analysis. (2024). URL : <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/contributing-global-economy/publications/state-play-sustainability-disclosure-assurance-2019-2022-trends-analysis>

4. International Auditing and Assurance Standards Board. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2021 Edition Volume II, p. 78–233. URL : <https://www.iaasb.org/publications/login/66320> [in English].

5. AA1000 AccountAbility Principles Standard. URL : <https://cutt.ly/jMvFPf7> [in English].

6. ISO 14064 «Greenhouse gases». URL : <https://www.iso.org/standard/66453.html> [in English].